

Khoa Học và Kinh Bát Nhã

‘Thiệt hữu trần sa hữu,
vi không nhất thiết không’

T.S. Võ Thanh Liêm

Bài viết này xoay quanh những hiểu biết mới nhất của khoa học ngày nay về nguồn gốc và di truyền tử (gene) của chúng sanh và lời Phật thuyết trong cuốn kinh Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm kinh (Prajna paramita). Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm kinh là bộ kinh ngắn nhất của Đại thừa Phật giáo. Kinh này được coi như cốt tủy của các kinh, là nguồn cội của chúng sanh trong pháp giới (dharmadatu).

Đức Thích Ca Mâu Ni có mục đích là cứu khổ cho chúng sanh. Giải thích nguồn gốc của trái đất không phải là mục đích của Phật. Trên con đường tìm hiểu cội nguồn của khổ ải nơi trần gian, ngài đã dùng trí tuệ sáng suốt của Phật, Phật đã thấy rằng vạn vật vốn thật là không. Bát Nhã Tâm kinh bắt đầu bằng : ‘Quán tự tại Bồ tát hành thâm bát nhã ba- la- mật- đa thời chiếu kiến ngũ uẩn giai không..’ Năm uẩn là Sắc, thọ, tưởng, hành và thức. Có nghĩa là xác thịt, cảm giác, tư tưởng, tính toán và nhận biết. Các vị Bồ tát thấy ngũ uẩn không phải thật, người cũng không mà ta cũng không nên hết khổ não.

Lẽ thường nơi trần thế có đầu phải có đuôi. Do đó để cắt nghĩa về nguồn gốc của con người và trái đất tất phải có một vị Ngọc Hoàng Thượng Đế toàn năng và mọi thứ đều bắt nguồn từ đó. Chấp nhận định luật này chúng ta lại phải hỏi tiếp là vị

Thượng đế toàn năng kia bắt nguồn từ đâu ? Câu hỏi này không được phép hỏi ở những giáo lý khác ngoài Phật giáo. Ở Phật giáo chúng ta được khuyến khích dùng trí tuệ để tìm tòi và đặt nghi vấn, bởi vì : ‘đa nghi, đa ngộ’, có nghi ngờ mới giác ngộ được nhiều. Phật không thấy có một chỗ nào có thể gọi là ‘bắt đầu’ và một chỗ nào có thể coi như ‘kết thúc’. Vũ trụ và toàn thể sự vật luôn luôn chuyển dịch biến hóa. Đó là cái lẽ vô thường. Sống và chết là một chuỗi dài của sự thay đổi biến hóa từ trạng thái này sang trạng thái khác. Do đó có thể nói là ‘vô thủy, vô chung’ hay là không có bắt đầu cũng không có kết cuộc là cốt tủy của triết lý nhà Phật.

Những nhà khoa học ngày nay để tìm hiểu nguồn gốc sự vật họ không tham thiên. Họ xây kiến thức bằng óc tò mò, sáng tạo và thử nghiệm theo công thức. Khoa học ngày nay đã chính thức công nhận rằng sự sống của vạn vật có cùng nguồn gốc nhưng đồng thời cũng rất ư là dị biệt, vũ trụ vốn là kết quả của những hiện tượng có tác động dây chuyền không tăng không giảm. Một sự đồng thuận với câu kinh sau đây của Bát nhã : ‘Thị chư pháp không tướng, bất sanh bất diệt bất cấu bất tịnh, bất tăng bất giảm..’ Tuy rằng thiên văn học ngày nay còn lăm điều chưa rõ nhưng các khoa học gia đã hiểu ra rằng trái đất không phải là trung tâm của vũ trụ và mặt trời của chúng ta cũng chỉ là một trong hàng ức triệu vì sao mà thôi. Lúc trái đất thành hình thật không phải là lúc khởi nguồn tuyệt đối. Trước đó nữa những hợp chất kết tạo nên trái đất cũng đã hiện hữu ở nhiều dạng khác nhau như